Vadászkés

Ötvösgyűjtemény

Leltári szám:	E 79.1
Készítés ideje:	1656
Készítés helye:	Törökország (Oszmán Birodalom)
Jelzés:	tugra a tok hátoldalán
Anyag:	acél; aranyozott ezüst; bőr; csont; textil
Technika:	cizellált; öntött; tausírozott; vésett díszítés
Méretek:	hosszúság: 46,2 cm hosszúság: 36,2 cm hosszúság: 39,5 cm szélesség: 6 cm

Ez a rendkívül szépen megmunkált és az Esterházy-gyűjteményben egyedülálló díszfegyver már az 1886-os Történelmi kiállításon is szerepelt. A Majláth Béla szerkesztette kiadvány részletes leírást és magyarázatot közöl e darabról, melyből azt is megtudjuk, hogy a tok és a tőr eredetileg nem tartozott egybe. A tok hátoldalán látható *tugra* – mely a szultán nevét és az „örökké győzedelmes” kifejezést tartalmazó összevont jel – a tárgy hitelességét bizonyítja, jelentése: Szultán Muhammed Chán örökké győzedelmes. Mellette azonban egy számunkra még fontosabb török–arab niellós felirat is olvasható: *Ali Redseb fia, 1066. év, Ramadhán, 200 drahma.* Ezek szerint e tőrkés 1656. június 23. és július 22. között készült Ali Redseb fia számára, s eredeti összeállításában tekintélyes mennyiségű, majd 650 gramm súlyú ezüsttel díszítették.

A szóban forgó fegyverhez hasonló darab számos korabeli ábrázoláson feltűnik, analóg példánya az *Im Lichte des Halbmondes* címmel Drezdában megrendezett kiállítás katalógusának 323. tétele egy 17. században, Jeruzsálemben készült tőr. Mind a tok, mind a markolat szinte azonos az Esterházy-gyűjteményben fellelhető darabbal, függő díszét azonban egy láncokkal kapcsolt, kerek, kővel kirakott korong alkotja. A tugra itt is megtalálható. (Vö. Kat. Dresden 1995. Nr. 323, 259–260. old.)

Irodalom

- Pásztor Emese: *Spectacle and Splendour. Ottoman Masterpieces from the Museum of Applied Arts in Budapest*. Sharjah Museum of Islamic Civilization, Sharjah, 2016. - Cat. 30
- Szerk.: Szilágyi András: *Műtárgyak a fraknói Esterházy-kincstárból az Iparművészeti Múzeum gyűjteményében*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2014. - Nr. II.18. (Kovács S. Tibor)
- Szerk.: Szilágyi András: *Esterházy-kincsek. Öt évszázad műalkotásai a hercegi gyűjteményből*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2006. - Nr. 44. (Csóka Veronika)
- Szerk.: Majláth Béla: *A történelmi kiállítás kalauza*. Budapest, 1886. - Nr. 1075., p. 285-286., 7. ábra

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum